

Анализ на данните, получени от системата за известяване за храни и фуражи (RASFF), касаещи наличието на пестицидни остатъци за периода 01 април – 30 юни, 2022 год.

Общият брой нотификации за периода е **278**, като **272** са в категория „храни“, а **6** са в категория „фуражи“ (Фиг.1 в Приложението). В **132** от общия брой нотификации, рискът е определен като „сериозен“, в **122** е неопределен, а в **15** от случаите рискът не е сериозен. Регистрирана е **9** нотификация, при която няма риск.

Информациите за насочване на вниманието са **65**, нотификациите за недопуснат внос са **139**, предупредителните нотификации са **48**, а информацията за последващи действия са **26**.

В категория храни, най-многобройни са нотификациите, касаещи **„плодове и зеленчуци“ – общо 162**, в някои от нотификациите се съобщава за наличие на повече от едно активно вещество.

За категория **„плодове и зеленчуци“** са постъпили **162** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- различни видове пипер – 40;
- лимони – 29;
- грейпфрут – 18;
- банани – 9;
- портокали и различни видове фасул – по 7;
- личи, лозови листа, круши и различни видове чили – по 4;
- маракуя, гуава и боровинки – по 3;
- картофи, диня, стафиди, манго, моринга и мандарини – по 2;
- краставици, леща, салата, моркови, чесън, целина, патладжан, мангостин, бамя, нар, листа от амарант, питая, домати, зелен лук и листа от *Vermonia amygdalina* – по 1.

За категория **„какао, какаови продукти, кафе и чай“** са постъпили **6** нотификации, като от тях **5** са за различни видове чай и **1** за био какаови зърна.

За категория **„зърнени храни и хлебни изделия“** са постъпили **23** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- ориз – 13;
- глютен – 2;
- био безглютенов хляб, зърна от теф, брашно от нахут, пшеница, елда, нудълс и брашно от Atta – по 1.

За категория **„билки и подправки“** са постъпили **29** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- микс от билки – 3;
- магданоз – 2;
- черен пипер – 3;
- чили – 4;
- босилек – 2;
- кимион – 3;
- копър, алтернантера, сминдух, майорана, кориандър, целина, женско биле, листа от къри, куркума, пушен пипер, горчив пълпеш и кафиров лайм – по 1.

За категория **„друг хранителен продукт / смесен“** са постъпили **9** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- сена – 1;
- цинков глутамат – 1;
- био моринга на прах – 1;
- нудълс – 1;
- екстракт от *Boswellia serrata* – 1;
- екстракт от бабини зъби – 1;
- био киноа – 1;
- екстракт от бамбук – 1;
- женско биле – 1.

За категория **„диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни“** са постъпили **20** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- хранителни добавки – 17;

- *Sutera cordata*, микс за смути на прах и ашваганда – по 1.

За категория **„хранителни добавки и ароматизанти“** е постъпила **1** нотификация за наличието на **неразрешеното а. в. етилен оксид** в ксантанова гума.

За категория **„фуражни материали“** са постъпили 5 нотификации:

- слънчогледово семе, царевица, червен пипер, глютен и елда – по 1.

За категория **„мед и пчелно млечице“** е постъпила 1 нотификация за **неразрешеното а. в. оксиматрин** в мед.

За категория **„пригответени ястия и закуски“** са постъпили **8** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- нудълс – 6;
- супа на прах – 2.

За категория **„мазнини и масла“** е постъпила 1 нотификация за **неразрешеното а. в. хлорпирифос** в масло от кимион.

За категория **„риба и рибни продукти“** е постъпила 1 нотификация за хлорати в *Etelis carbunculus*.

За категория **„безалкохолни напитки“** е постъпила 1 нотификация за хлорати в грахова напитка.

За категория **„сладкарски изделия“** е постъпила 1 нотификация за **неразрешеното а. в. етилен оксид** в био женско биле от Франция.

За категория **„ядки, продукти съдържащи ядки и семена“** са постъпили **10** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- сусам – 2;
- шамфъстък и елда – по 1;
- фъстъци – 6.

Нотификациите подадени от България са общо 64, като всички нотификации са за продукти с произход Турция. От тях 35 са за пипер, като от тях 10 са предназначени за унищожаване, 7 за реекспедиране и 8 за реекспедиране или унищожаване.

Регистрирани са 22 нотификации за лимони, като 2 от тях са предназначени за унищожаване, 4 за реекспедиране и 16 реекспедиране или унищожаване.

Регистрирани са 6 нотификации за грейпфрут, като от тях 4 са предназначени за унищожаване, 1 е за реекспедиране и 1 е за реекспедиране или унищожаване.

За портокали е регистрирана 1 нотификация, която е предназначена за реекспедиране или унищожаване.

През разглеждания период България не е била нотифицирана.

През разгледания период са постъпили общо **278** нотификации, (част от нотификациите съдържат случаи на повече от 1 пестицид в продуктите). В тези нотификации са установени **86** различни активни вещества, **53** от които са **неразрешени за употреба** на територията на Европейския съюз.

Най-голям брой остатъци са установени от пестицидите: **неразрешените а. в. хлорпирифос – 62, хлорпирифос-метил – 35, етилен оксид – 33, ацетамиприд – 24; 2-хлоретанол – 22; неразрешеното а. в. прохлораз – 16; неразрешеното а. в. трициклазол – 14; имазалил и неразрешеното а. в. карбендазим – по 10; неразрешените а. в. тиаметоксам и пропиконазол – по 9; ламбда-цихалотрин и неразрешените а. в. имидаклоприд и фенбутатин оксид – по 8; неразрешените а. в. диметоат и метамидофос – по 7; форметанат, флоникамид, неразрешените а. в. ацефат, клотианидин и халоксифоп, както и а. в. от химичната група дитиокарбамати – по 5; бупрофезин и неразрешените а. в. хлорфенапир, ометоат, перметрин и бифентрин – по 4; пропамокарб, циперметрин, тебуконазол, спиротетрамат, кресоксим-метил, металаксил и неразрешените а. в. фенвалерат, хлороталонил, антраквинон, карбофуран и хексаконазол – по 3; тиабендазол, азоксистробин, диметаморф, пирипроксифен, малатион, циазофамид, делтаметрин, флуопирам и неразрешените а. в. толфенпирад, луфенурон, фенпропатрин, триадименол, метомил, линурон, хлорати, диафентиурон, оксиматрин, глифозат и матрин – по 2; боскалид, 2,4 Д, дифеноконазол, фенпироксимат, каптан, фостиазат, абамектин, тетраконазол, 2-**

фенилфенол, тебуфенпирад, флузилафоп – П, кадмии и неразрешените а. в. беномил, фенбутатин оксид, квинхлорак, бромпропилат, фамоксадон, монокротофос, бромид, процимидон, етопрофос, паратион-метил, диниконазол, пропаргит, новалурон, цифлутрин, дидецилдиметиламониев хлорид, динотефуран и хлорфлуазирон – по 1. (Фиг. 2 в Приложението).

За периода най-многобройни са нотификациите, касаещи замърсяване в категория „плодове и зеленчуци“.

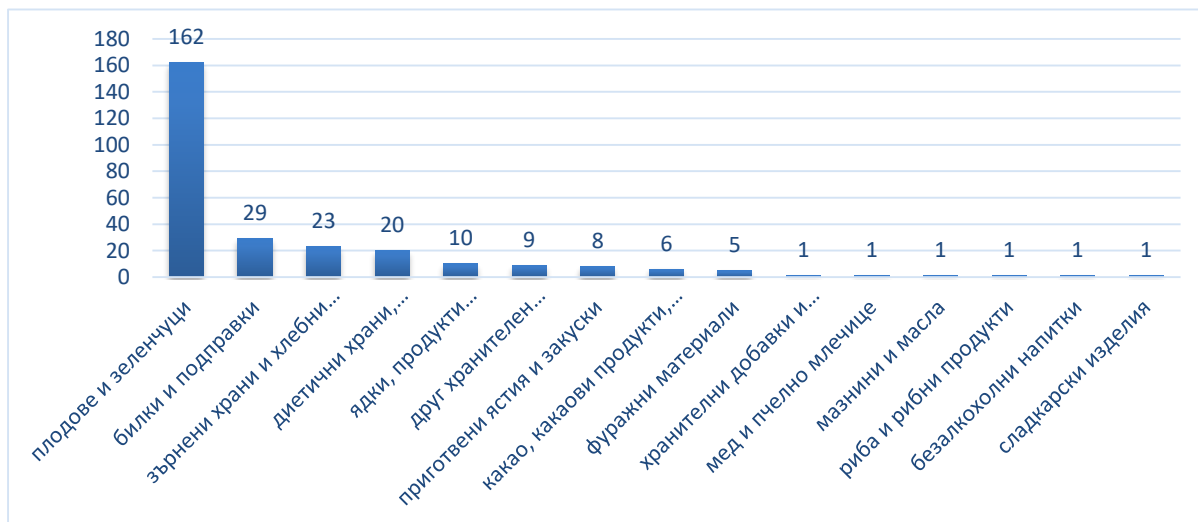
Най-често нотифицираните продукти за наличие на пестициди в тази категория са: различни видове пипер – **40**; лимони – **29**; грейпфрут – **18**; банани – **9**; различни видове фасул и портокали – по **7**.

Останалите най-често нотифицирани продукти са: хранителни добавки – **17**; ориз – **13** и фъстъци – **6**.

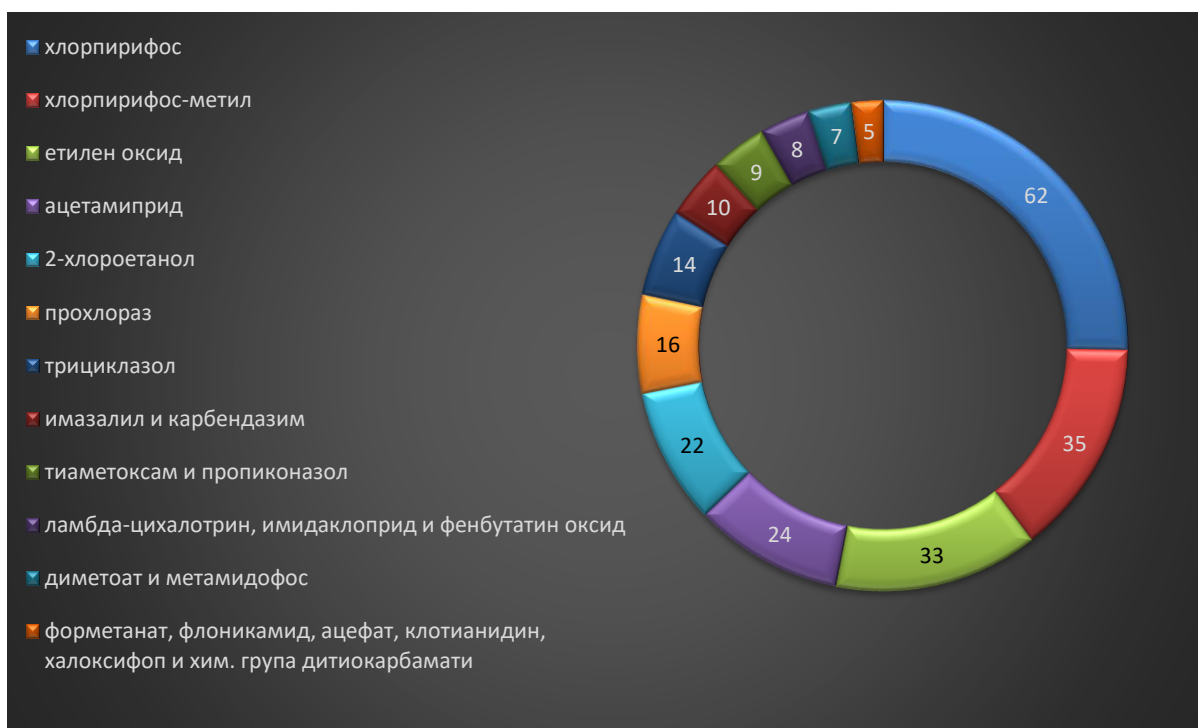
През разгледания период в системата за бързо известяване са постъпили съобщения за замърсени продукти с **произход от 44 различни държави**.

Анализът установи, че най-многобройни са нотификациите, касаещи продуктите от **Турция – 93**, следвани от тези с произход **Индия – 45**; **Китай – 16**; **Египет – 14**; Виетнам – 13; Франция – 8; Еквадор – 7; Кения и Бразилия – по 6; Уганда – 5; Колумбия и Тайланд – по 4; Белгия, Иран, Гватемала, Полша, Камбоджа, Германия и САЩ – по 3; Великобритания, Ю. Африка, Италия, Парагвай, Мадагаскар, Нидерландия и Корея – по 2; Словакия, Лаос, Хонг Конг, Азербайджан, Бангладеш, Чехия, Етиопия, Пакистан, Кот д’ Ивоар, Израел, Доминиканска Република, Русия, Сърбия, Шри Ланка, Канада, Албания, Камерун и Перу – по 1 (Фиг.3 в Приложението).

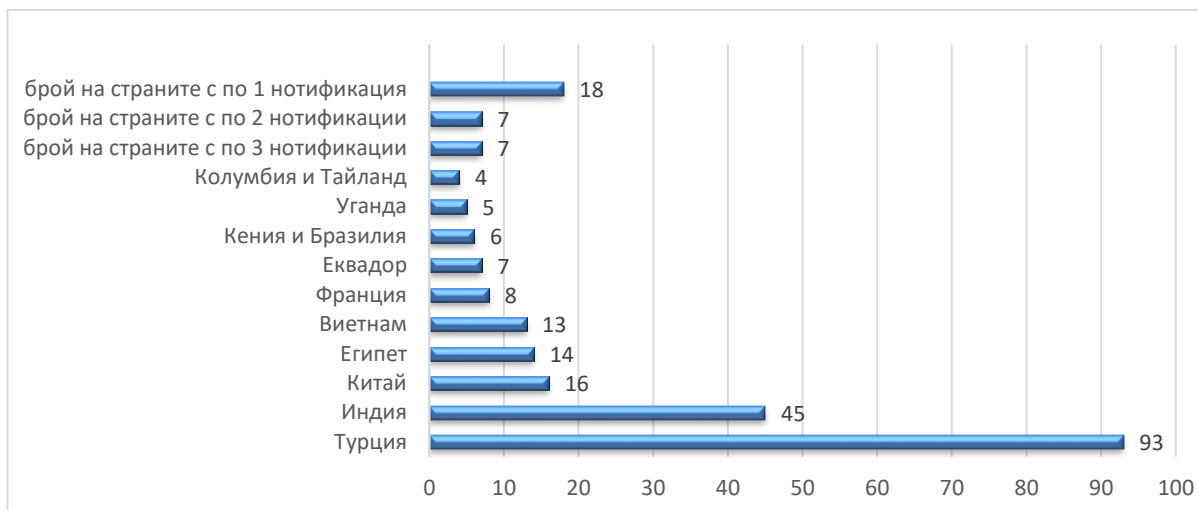
Приложение: Графично представяне на данните за наличие на пестицидни остатъци.

Фиг. 1 Брой нотификации за пестицидни остатъци в различни видове продукти през периода 01 април – 30 юни, 2022 год.

Фиг. 2 Брой случаи на замърсяване с различни пестицидни остатъци в продуктите през периода 01 април – 30 юни, 2022 год.

Фиг. 3 Брой нотификации според държави на произход на продукти, съдържащи пестицидни остатъци през периода 01 април – 30 юни, 2022 год.

Други научни становища и актуална информация в областта на Анализа на данните, получени от системата за известяване за храни и фуражи (RASFF), както и оценка на риска по цялата хранителна верига може да намерите на сайта на Центъра за оценка на риска по хранителната верига: <http://corhv.government.bg/>

Източник:

<https://webgate.ec.europa.eu/rasff-window/portal/?event=searchForm&cleanSearch=1>

Изготвил:

Николай Спасов, главен експерт

Дирекция „Оценка на риска по хранителната верига“, ЦОРХВ

29.07.2022 г.